

Krzysztof Cyrek

Kochlew, gm. Wierzchlas, woj.
sieradzkie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 10, 19-20

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od strony zachodniej obiektu zarejestrowano ślady jamy odpadkowej, trzech palenisk i kilku dołków postępujących, o nie wyjaśnionym przeznaczeniu.

Inwentarz krzemienno-technologiczno-użytkowych kultury chojnicko-pieńkowskiej. Podstawowym surowcem jest krzemień pomorski.

Materiały przechowywane są w KA UŁ.

Badania będą kontynuowane.

KOCHLEW, gm. Wierzchlas
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etno-
graficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Krzysztof Cyrek. Finansował WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Obozowisko i pracownia krzemieniarska. Paleolit schyłkowy /elementy kultury świderskiej i pokrewnych kultur z liściakami oraz epimadleńskich/. Późny neolit lub wczesna epoka brązu - badania z 1975 r. /elementy kultury ceramiki grzebykowo-dołkowej/.

Stanowisko jest położone na wysuniętym w kierunku południowym cypelu trzeciej terasy prawego brzegu Warty, na północnym skraju wsi Kochlew. Wyeksplorowano 104 m², co daje łączną powierzchnię /po dwóch latach badań/ - 176 m². Rozkopano m.in. drogę leśną, która dotychczas nie służyła omawianemu stanowisku.

Uzyskano około 2000 zabytków, w tym 70 rdzeni i 76 narzędzi. Okazało się, że odkryte w ubiegłym roku niewielkie skupiska zabytków należą przestrzennie i funkcjonalnie do większej koncentracji wyrobów krzemienianych, surowych konkrecji oraz przeniesionych na stanowisko dużych otoczek granitowych. Odkryto dwie takie koncentracje /każda o powierzchni ok. 30 m²/, które należy interpretować jako miejsca obróbki krzemienia. W bezpośrednim sąsiedztwie tych pracowni zaobserwowano wyraźnie zarysowane plamy brunatno-szarej próchnicy pierwotnej, w kształcie zbliżone do owalu i o powierzchni ok. 6-7 m². Przy jednej z nich wzdłuż krótszego boku wystąpiły rozmieszczone w regularnym rzędzie trzy okrągłe zaciemnienia o średnicy od 15 do 20 cm. Granice drugiej, mniej wyraźnej plamy były wyłożone granitowymi otoczkami. Obiekty te miały miąższość od 35 do 45 cm, ze stropem w iluwium a spągiem w białym piasku podłoża. W każdym z nich znaleziono mało /20-25/ zabytków, w tym kilka narzędzi o charakterze podomowym. Nie wykluczone, że powyższe zaciemnienia to ślady obiektów mieszkalnych, zagłębionych w podłoże szalasów. Analiza próbek gleby być może pozwoli na bardziej jednoznaczna interpretację.

Na stanowisku użytkowano surowiec jurajski znad górnej Warty i kredowy-narzutowy. W skład inwentarza obok półsurowca /niezbyt regularne masywne wióry średniej wielkości, delikatne wiórki oraz odłupki/ i odpadków technicznych, wchodzi silnie wykorzystane rdzenie wiórowe /prawie równe ilości jednopiętowych i dwupiętowych/ i kilka rdzeni odłupkowych. Zwraca uwagę zupełny brak obłupni, co przy obecności śladów zaprawy obłupniowej na wielu rdzeniach, może sugerować że przygotowywano je poza stanowiskiem. Ciekawie prezentuje się najliczniejsza wśród narzędzi, grupa ostrzy i zbrojników. Są tutaj obok świderskich liściaków trzpieniowatych, oryginalne liściaki bez łuskania na stronie dolnej trzpienia /nawiązujące do małych liściaków lyngbijskich i niektórych przekłuwaczy/, jest mikropółtylczak w typie "Zonhoven-Spitze", półtylczaki skośne odłupkowe oraz drobny półtylczak poprzeczny z wiórka.

Powyższe cechy inwentarza nie pozwalają, na obecnym etapie jego opracowania, na jednoznaczną interpretację kulturową. Przy założeniu, że jest to zespół zwarty /na co istnieje szereg argumentów/, należy stwierdzić, że obok wyraźnych i przeważających cech kultury świderskiej współwystępują tu również elementy charakterystyczne dla innych kultur z liściakami oraz dla kultur epimadleńskich.

Ważnym odkryciem tegorocznych badań w Kochlewie było odsłonięcie pozostałości nieokreślonej jeszcze bliżej gleby kopalnej.

Na podstawie wieku III terasy Warty można tymczasowo określić chronologię stanowiska na okres od połowy Allerödu do początków Preborealu.

Zabytki będą dostępne w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

KORNICE, gm. Pietrowice Wlk.
woj. katowickie
Stanowisko 11

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Jan Chochorowski. Finansowała: SPU w Pietrowicach Wielkich. Pierwszy sezon badań. Stanowisko paleolityczne, osada neolityczna i eneolityczna, osada ludności kultury lużyckiej.

Przebadano obszar o powierzchni ok. 1950 m². Stwierdzono dwa poziomy występowania materiałów paleolitycznych zalegających w żwirach, z których starszy należy być może wiązać z paleolitem środkowym, młodszy